

Informacja o ustawie z dnia 25 lipca 2025 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa lub kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa lub bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych

Zasadniczym celem ustawy jest uproszczenie i usprawnienie procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji dotyczących obronności państwa, które, biorąc pod uwagę aktualną sytuację geopolityczną, powinny być traktowane jako priorytet przez wszystkie organy administracji państwowej, a także kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, które przynależą do właściwości ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w szczególności w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej. Ideą uchwalonej ustawy jest wzmocnienie potrzeb obronnych państwa polskiego oraz zabezpieczenie terytorium Polski przed obcą agresją wojskową, w tym także poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej mogącej pełnić rolę odstraszącą potencjalnego agresora.

Ustawa określa:

- 1) szczególne zasady i warunki:
 - a) przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa lub bezpieczeństwa publicznego, a także organy właściwe w tych sprawach,
 - b) nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, a także organy właściwe w tych sprawach,
 - c) ustanawiania, znoszenia oraz zmiany granic stref ochronnych terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej;
- 2) rodzaje zakazów i ograniczeń, jakie mogą być ustanowione w strefach ochronnych terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej;
- 3) dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez obiekty i instalacje zlokalizowane na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw aktywów państwowych;
- 4) inne działania mające na celu wzmocnienie bezpieczeństwa i obronności państwa oraz zapewnienie wzrostu potencjału polskiego przemysłu obronnego.

Ustawa jest oparta w dużej mierze na rozwiązaniach funkcjonujących z powodzeniem w istniejących już przepisach, między innymi w ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

(Dz. U. z 2024 r. poz. 311), ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2024 r. poz. 1286, z późn. zm.), ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 274), ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199), ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1464), czy ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747).

Zgodnie z zawartą w ustawie definicją strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa jest to inwestycja celu publicznego realizowana na potrzeby obronności państwa lub ze względu na zobowiązania sojusznice wykonywane w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Przez kluczową inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa należy zaś rozumieć inwestycję celu publicznego realizowaną na potrzeby obronności państwa lub budowania przemysłowego potencjału obronnego w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, realizowaną ze względu na istotny interes bezpieczeństwa państwa lub zobowiązania sojusznice wykonywane w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, lub inwestycję której muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa. Kluczową inwestycją w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego jest natomiast inwestycja celu publicznego realizowana na potrzeby zapewnienia porządku publicznego lub ochrony ludności i obrony cywilnej.

Istotnym elementem określającym zakres stosowania ustawy jest wyłączenie spod jej regulacji obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, tj. obszarów morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego, strefy przyległej oraz wyłącznej strefy ekonomicznej, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125). Tym samym ustawa obejmuje obszary portów i przystani morskich oraz pasa nadbrzeżnego.

Określone w ustawie zasady przygotowania i realizacji inwestycji mają charakter szczególny względem ogólnie obowiązujących zasad przygotowywania i realizacji inwestycji budowlanych, które są stosunkowo skomplikowane, zbiurokratyzowane i czasochłonne oraz względem ogólnych zasad procedury administracyjnej i sądowno-administracyjnej. Specyfika zasad ustalonych w ustawie przejawia się przede wszystkim w odstępstwach od

wspomnianych wyżej zasad ogólnych, co ma w założeniu ułatwić, uprościć i przyspieszyć daną inwestycję. Przedmiotowa ustawa, podobnie jak inne specustawy inwestycyjne, zawiera szczególne rozwiązania dotyczące zawiadomień i doręczeń w postępowaniu administracyjnym oraz szczególne zasady administracyjnej i sądowej kontroli decyzji administracyjnych wydawanych na ich podstawie.

Zgodnie z art. 2 ust. 5 ustawy do zamówień udzielanych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, związanych z zakupem bezzałogowych statków powietrznych i bezzałogowych systemów uzbrojenia oraz środków zwalczania bezzałogowych statków powietrznych i środków zwalczania bezzałogowych systemów uzbrojenia, które zostały przetestowane w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i otrzymały pozytywną rekomendację w wyniku tych testów – jeżeli Minister Obrony Narodowej wyraził zgodę na ich zakup, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.). Wyłączenie to ma na celu usprawnienie zakupu bezzałogowych systemów uzbrojenia (BSU) oraz środków ich zwalczania. Wyłączenia przedmiotowe ujęte w art. 12 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych odnoszą się do zawężonego katalogu produktów spełniających kryterium ochrony istotnego interesu bezpieczeństwa państwa.

Ustawa ze względu na szczególne okoliczności i charakter strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa przewiduje również, że do inwestycji tych nie stosuje się przepisów działu III i V ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.) oraz przepisów działu IX ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960).

W artykule 3 ustawa wskazuje dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw aktywów państwowych. Wzrost liczebności żołnierzy, wprowadzanie nowego sprzętu oraz aktualna sytuacja geopolityczna powodują, że aktualnie Siły Zbrojne RP, a także przedsiębiorcy prowadzący działalność w sektorze obronnym, realizując swoje zadania, stają przed trudnymi problemami, często niemożliwymi do rozwiązania, mimo wydatkowania olbrzymich kwot na urządzenia ochrony przed hałasem. Możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zamkniętych oraz skutków ich funkcjonowania, tj. w strefie oddziaływania akustycznego sprawia, że nawet budowa wielu kosztownych ekranów akustycznych o najwyższych parametrach technicznych nie jest w stanie zapewnić

dotrzymania obowiązujących norm hałasu i prowadzi do ustawicznych protestów. Poziomy dopuszczalnego hałasu w środowisku dla terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw aktywów państwowych zostały przedstawione w załączniku do ustawy. Dopuszczalne poziomy hałasu określone w ustawie nie obejmują hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne.

W ustawie określono szczegółowe zasady i warunki przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Inwestycje takie będą polegały zarówno na budowaniu infrastruktury wojskowej w nowych lokalizacjach, jak również rozbudowie istniejącej już infrastruktury tam, gdzie może zachodzić konieczność pozyskania nieruchomości, w tym wywłaszczeń na potrzeby realizacji inwestycji. W przypadku budowania infrastruktury wojskowej w nowej lokalizacji, wybór lokalizacji będzie odbywał się wariantowo we wskazanym obszarze operacyjnym. W pierwszej kolejności będą uwzględniane nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa oraz z zasobu jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku konieczności pozyskania nieruchomości będących własnością prywatną, nabywane one będą na potrzeby inwestycji przed złożeniem wniosku w ramach dobrowolnych umów, a w przypadku braku takiej możliwości zostaną one wywłaszczone za odpowiednim odszkodowaniem. Inwestor wyznaczony do realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa będzie przygotowywał i składał do właściwego miejscowo wojewody wnioski o wydanie decyzji zezwalającej na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Koniecznym i niezbędnym elementem każdego wniosku realizowanego w przedmiotowej procedurze będzie przede wszystkim potwierdzenie Ministra Obrony Narodowej, wydane w formie pisemnej, o uznaniu zadania inwestycyjnego jako strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji inwestor będzie pozyskiwać opinie właściwych organów i podmiotów, zastępujące wymagane w zwykłym trybie rozstrzygnięcia (decyzje, zezwolenia, uzgodnienia), umożliwiające realizację robót budowlanych. Strategiczne inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa są zwolnione z obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz zgody wodnoprawnej. Uwarunkowania dotyczące tych obszarów będą określone w zawartych opiniach, które będą poddawane analizie zarówno przed złożeniem wniosku, jak i przy wydawaniu decyzji. W przypadku, gdy strategiczna inwestycja może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska określi przy współpracy z inwestorem działania minimalizujące te oddziaływania

lub rozwiązania alternatywne, a w przypadku braku możliwości ich określenia dyrektor ten określi zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej, tj. naprawienia szkód w przyrodzie. Decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa (DRSI) będzie wydawał wojewoda w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku przez inwestora inwestycji strategicznej. Od DRSI stronie będzie służyć odwołanie do organu wyższego stopnia, którym jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa będzie rozpatrywane w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania. W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie przewiduje się możliwości uchylecia decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa w całości ani stwierdzenia jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część tej decyzji (art. 10 ust. 6 ustawy).

Zgodnie z art. 9 ustawy decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zawiera m.in. określenie granic terenu objętego inwestycją w zakresie potrzeb obronności państwa oraz wymagania dotyczące ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich. Ponadto decyzja ta będzie regulować kwestie ewentualnego podziału nieruchomości, zatwierdzać projekt budowlany, jak również wywierać skutki prawnorzeczowe wobec nieruchomości w niej wskazanych (zarówno w zakresie wyłączenia, jak i ustanowienia ograniczeń w sposobie korzystania z nieruchomości). Do realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane z wyjątkiem art. 55 tej ustawy dotyczącym uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Znaczącym uproszczeniem realizacji inwestycji strategicznej jest wyłączenie gruntów rolnych i leśnych objętych decyzjami o zezwoleniu na realizację inwestycji strategicznej z przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W przypadku gruntów leśnych obowiązek dokonania nieodpłatnej wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia będzie spoczywał na Państwowym Gospodarstwie Leśnym „Lasy Państwowe”. Ustawa przewiduje także niestosowanie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. – Prawo ochrony przyrody wobec inwestorów inwestycji strategicznych i zwolnienie ich z obowiązku uzyskiwania zezwoleń oraz ponoszenia opłat za usunięcie drzew lub krzewów. W przypadku gdy DRSI dotyczy nieruchomości pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, grunty te, z mocy prawa, przejdą nieodpłatnie w trwałe zarząd jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu

Wojskowego, a w przypadku gdy inwestorem jest jednostka nadzorowana przez Ministra Obrony Narodowej, staną się przedmiotem użytkowania wieczystego. Przyjęta formuła znacząco skróci procedurę przejęcia nieruchomości Skarbu Państwa z zasobu Lasów Państwowych na cele inwestycji strategicznej, bez konieczności pozyskiwania decyzji o wyłączeniu gruntu z produkcji leśnej oraz decyzji o przejęciu nieruchomości w zarząd wojska.

Rozdział 3 projektu ustawy określa zasady przygotowania i realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, planowanych do realizacji wyłącznie na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu. Wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, w tym inwestycji realizowanych w ramach programu „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód”, oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, wraz z przypisanymi do nich inwestorami, określa Minister Obrony Narodowej, w formie decyzji niejawniej, z tym że:

- 1) wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego oraz przypisanych do nich inwestorów Minister Obrony Narodowej określa na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 2) wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, które mają być realizowane przez spółki przemysłowego potencjału obronnego, w których minister właściwy do spraw aktywów państwowych wykonuje prawa z akcji lub udziałów, oraz przez spółki od tych spółek zależne, oraz przypisanych do nich inwestorów Minister Obrony Narodowej określa na wniosek ministra właściwego do spraw aktywów państwowych.

Realizacja inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa będzie się odbywać bez standardowych procedur administracyjnych ujętych w art. 28–31, art. 54 i art. 55 ustawy –Prawo budowlane, a więc bez formalności związanych z uzyskaniem pozwolenia na budowę, zgłoszeniem oraz bez procedur odbioru obiektu budowlanego. W sprawach dotyczących kluczowych inwestycji nie będzie się również stosować przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ani ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. W przypadku stwierdzenia, że realizacja kluczowej inwestycji może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru

Natura 2000 właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska określi, przy współpracy z inwestorem, działania minimalizujące te oddziaływania lub rozwiązania alternatywne. Do kluczowych inwestycji, wobec których złożono zawiadomienie o jej realizacji zgodnie z art. 16 ustawy, nie stosuje się przepisów odrębnych ustaw w zakresie, w jakim uzależniają one przygotowanie lub realizację tej inwestycji lub jej części od uzyskania decyzji administracyjnej lub innego rozstrzygnięcia, chyba że inwestor wystąpi o ich wydanie. Do gruntów rolnych i leśnych objętych takim zawiadomieniem nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a do usuwania drzew i krzewów znajdujących się na nieruchomościach objętych tym zawiadomieniem, z wyjątkiem drzew i krzewów usuwanych z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w zakresie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na ich usunięcie, opłat z tym związanych oraz wykonywania nasadzeń zastępczych i kompensacji przyrodniczej. Po zakończeniu robót budowlanych realizowanych w trybie inwestycji kluczowych inwestor zawiadamia właściwego miejscowo wojewodę oraz właściwego miejscowo wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego o przystąpieniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Ustawa w rozdziale 4 zawiera regulacje dotyczące nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych i ustalenia z tego tytułu odpowiedniego odszkodowania. Decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość wydaje wojewoda, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz uwzględnia się przekazane przez inwestora strategicznej inwestycji operaty szacunkowe. Przekazanie operatów szacunkowych przez inwestora strategicznej inwestycji do właściwego miejscowo wojewody następuje w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna lub został jej nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Odszkodowanie przysługuje właścicielom nieruchomości, użytkownikom wieczystym nieruchomości oraz osobom, którym przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe. Decyzję ustalającą wysokość odszkodowania wydaje się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna. Wysokość odszkodowania może być powiększona o kwotę w wysokości 10 tys. zł, w przypadku, gdy wywłaszczenie będzie dotyczyć nieruchomości zabudowanej budynkiem

mieszkalnym lub budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny lub o 5% wartości nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego, w przypadku wydania nieruchomości w terminie 30 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna. W przypadku gdy na wywłaszczanej nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego tej nieruchomości są ustanowione ograniczone prawa rzeczowe, odszkodowanie pomniejsza się o kwotę równą wartości tych praw. Suma wysokości odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu i wysokości odszkodowania z tytułu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych na tej nieruchomości lub na prawie użytkowania wieczystego nie może przekroczyć wartości nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego. Ustawa daje możliwość Skarbowi Państwa albo jednostce samorządu terytorialnego zrzeczenia się w całości lub w części odszkodowania, w formie pisemnej pod rygorem nieważności (art. 23 ust. 8 ustawy). Ustawa wprowadza również przepisy odnoszące się do sposobu uwzględnienia hipotek ustanowionych na wywłaszczonych nieruchomościach. Przyjęte rozwiązanie jest tożsame z rozwiązaniami zaproponowanymi na gruncie innych specustaw. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, w szczególności w sprawach dotyczących zwrotu nieruchomości uznanej za zbędną na cel określony w decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Rozdział ten zawiera również regulację, zgodnie z którą w przypadku gdy decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa dotyczy nieruchomości, na której znajduje się rodzinny ogród działkowy lub jego część, do nabycia praw do tej nieruchomości oraz ustalenia wysokości i wypłaty odszkodowania na rzecz stowarzyszenia ogrodowego i działkowców stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1073), dotyczące likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego na cel publiczny. W takim przypadku przepisów art. 23–29 uchwalonej ustawy nie stosuje się.

Rozdział 5 ustawy zawiera regulacje w zakresie ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych. Organem właściwym w przedmiotowym zakresie jest wojewoda, który na wniosek Szefa Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji lub inwestora realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa, w drodze aktu prawa miejscowego, będzie ustanawiać strefę ochronną terenu zamkniętego, wskazując granice tej strefy oraz zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów obowiązujące na jej obszarze. Zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu

z terenów, mające obowiązywać na obszarze strefy ochronnej terenu zamkniętego zawiera wniosek Szefa Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji. Zniesienie lub zmiana granic strefy ochronnej terenu zamkniętego oraz zmiana zakazów i ograniczeń obowiązujących na jej obszarze następuje na wniosek i w trybie, w jakim została ustanowiona. Projekt aktu prawa miejscowego, który ma ustanowić strefę ochronną terenu zamkniętego, przed jego ogłoszeniem wojewoda przedkłada do zaopiniowania wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) właściwemu ze względu na obszar, na którym ma być ustanowiona strefa ochronna terenu zamkniętego, określając termin wydania opinii nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wniosku o zaopiniowanie. Nieprzedstawienie opinii w tym terminie jest równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu. Zgodnie z ustawą, w strefie ochronnej terenu zamkniętego ustanawia się zakazy i ograniczenia właściwe dla spełnienia celu, dla którego ma zostać ustanowiona strefa ochronna terenu zamkniętego, oraz w odpowiednim dla tego celu zakresie. Zakazy i ograniczenia są określone odrębnie dla każdego terenu zamkniętego, dla którego zachodzi konieczność ustanowienia takiej strefy, w zakresie: zagospodarowania terenu, w tym budowy obiektów budowlanych wraz z urządzeniami technicznymi ze względu na ich charakterystyczne parametry lub przeznaczenie, lokalizacji urządzeń i instalacji przesyłowych, wytwarzania, przechowywania lub składowania materiałów łatwopalnych i wybuchowych, lokalizowania urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne, składowania odpadów, urządzania lasów oraz dokonywania likwidacji zadrzewień w rozumieniu art. 5 pkt 27 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ochrony ujęć wody oraz wód podziemnych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Uchwalona ustawa zawiera w rozdziale 6 podstawę prawną dla uchwalenia przez Radę Ministrów Narodowego Programu Gotowości Zbrojeniowej Państwa. Program ten ma określać okres, na jaki jest on przyjmowany, cele zakładane do osiągnięcia w jego ramach oraz terminy ich zrealizowania, a także koszty związane z realizacją tego programu oraz źródła ich finansowania. Celami zakładanymi do osiągnięcia w ramach Programu mogą być w szczególności osiągnięcie określonej wielkości produkcji polskiego przemysłu obronnego, czy też określonych mocy produkcyjnych bądź określonego poziomu inwestycji przez polski przemysł obronny. Ustawa upoważnia także Ministra Obrony Narodowej do zawierania porozumień ze spółkami przemysłowego potencjału obronnego w celu realizacji Narodowego Programu Gotowości Zbrojeniowej Państwa.

Ustawa wprowadza również zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane:

a) polegające na rozszerzeniu katalogu inwestycji budowlanych niewymagających decyzji o pozwoleniu na budowę ani zgłoszenia, zgodnie z art. 29 ust. 2 i 4 ustawy. Ustawa modyfikuje brzmienie pkt 24 i 29 w art. 29 w ust. 2 ustawy – Prawo budowlane dotyczących tzw. inwestycji wojskowych (obronnościowych), takich jak np.: poligonowe obiekty budowlane, budowle fortyfikacyjne i ochronne lokalizowane na terenach zamkniętych. Obecne uwarunkowania geopolityczne wymuszają podjęcie pilnych działań mających na celu przygotowanie przejściowej infrastruktury dla potrzeb przyjęcia i zabezpieczenia w Siłach Zbrojnych RP nowej techniki wojskowej do czasu wybudowania infrastruktury docelowej. Zwiększona zostanie również możliwość budowy umocnień, fortyfikacji i przeszkód terenowych nie tylko w zakresie przygotowania obozowisk polowych i pozoracji pola walki, jak dotychczas. Wobec powyższego oraz mając na uwadze realizację zapisów uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Narodowego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód, w której określono zbiór wykonawców Programu składający się, oprócz Ministra Obrony Narodowej, z szeregu „ministrów właściwych do ...”, proponuje się, aby w przypadku infrastruktury obronnej obiekty takie mogły być przygotowywane na wszystkich terenach zamkniętych, nie zaś jak dotychczas tylko na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej, z wyłączeniem jednak terenów zamkniętych przez które przebiegają linie kolejowe.

W art. 29 w ust. 4 zmienianej ustawy dotyczącym robót budowlanych, dla których nie jest wymagana decyzja o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenie, zmodyfikowano brzmienie pkt 4, obejmując nim nie tylko utwardzenie powierzchni gruntu na działkach budowlanych, ale również na terenach zamkniętych,

- b) polegające na zwolnieniu z obowiązku stosowania przepisu ust. 5 w art. 62a dla obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej oraz stanowiących strategiczne i kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa, jak też kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, o których mowa w ustawie;
- 2) ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami – polegającej na rozszerzeniu katalogu art. 37 ust. 2 dotyczącego bezprzetargowego zbywania nieruchomości na rzecz inwestora realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa na podstawie uchwalonej ustawy;
- 3) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w której dodano możliwość złożenia wniosku o ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania przez

władającego terenem zamkniętym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 uchwalonej ustawy. Zatem jeżeli mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu poza tym terenem, sejmik województwa tworzy w drodze uchwały obszar ograniczonego użytkowania na wniosek władającego terenem zamkniętym. Przyjęto mechanizm, który umożliwia w skrajnych przypadkach, gdy nie mogą być dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu poza terenem zamkniętym (mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych), utworzenie na wniosek władającego terenem zamkniętym, przez sejmik województwa (w drodze odpowiedniej uchwały), obszaru ograniczonego użytkowania. Wprowadzenie niniejszej zmiany pozwoli zrealizować zaproponowane w uchwalonej ustawie rozwiązania mające na celu umożliwienie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektów wojskowych, których dalsze funkcjonowanie nie jest możliwe bez ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Ponadto dodano przepis mówiący o braku konieczności uwzględnienia przy wyznaczaniu obszarów ograniczonego użytkowania dla lotniska cywilnego, startów, lądowań i przelotów statków powietrznych wykorzystywanych przez Siły Zbrojne RP oraz statków powietrznych sił zbrojnych innych państw realizujących operacje lotnicze w ramach zobowiązań sojuszników;

- 4) ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych – wprowadzono regulację, na podstawie której instytuty będą mogły osiągać przychody, subwencje i dotacje na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny;
- 5) ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny:
 - a) rozszerzając art. 41 ustawy, zgodnie z którym środki Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych utworzonym w Banku Gospodarstwa Krajowego będą mogły być przeznaczane na inwestycje realizowane w ramach programu „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód”,
 - b) wprowadzając regulacje, zgodnie z którymi za zgodą Ministra Obrony Narodowej jednostki organizacyjne będą mogły indywidualnie lub wspólnie z innymi państwami lub organizacjami międzynarodowymi, udzielać zamówień publicznych w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i realizować umowy w sprawach tych zamówień na rzecz Sił Zbrojnych lub tych państw, lub tych organizacji międzynarodowych,
 - c) dodając przepis umożliwiający przyznawanie przez Ministra Obrony Narodowej nadzorowanym instytutom prowadzącym badania we wskazanych dziedzinach nauki dotacji podmiotowych na dofinansowanie kosztów działalności bieżących w ramach

tych dziedzin, w tym na wynagrodzenia i uposażenia i rozwój zawodowy personelu, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami obronności i bezpieczeństwa państwa.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.